

ÚNICAS

XOVES 30 XANEIRO 2025

Auditorio de Galicia, 20.30 h

ORQUESTRA SINFÓNICA DE GALICIA

CHLOÉ VAN SOETERSTÈDE, directora

NADÈGE ROCHAT, violonchelo

PRE-CONCERTO ALUMNADO CAEO DA EAEM

Sala Mozart, 19.30 h

Erika García (clarinete), Roi Guzmán (trompa), Esteban García (fagot), Pedro Budiño (violín), Xiana Baliñas (viola), Thomas Piel (violonchelo), Irene Sancho (contrabaixo) e a profesora Ildiko Oltai interpretan o Septimino de L.V. Beethoven

PROGRAMA

FANNY MENDELSSOHN
(1805-1847)

Abertura en Do

ANNA CLYNE (1980)

Dance for Cello and Orchestra

...when you're broken up

...if you've torn the bandage off

...in the middle of fighting

...in your blood

...when you're perfectly free

LUDWIG VAN BEETHOVEN
(1770-1827)

Sinfonía núm. 8 en Fa maior, op. 93

Allegro vivace [e] con brio

Allegretto scherzando

Tempo di menuetto

Allegro vivace

REAL FILHARMONÍA DE GALICIA

TEMPORADA 2024 - 2025

A Real Filharmonía de Galicia créase no ano 1996 en Santiago de Compostela, e ten a súa sede permanente no Auditorio de Galicia. Está formada por cincuenta músicos de 17 nacionalidades diferentes. Baldur Brönnimann é, desde 2023, o seu director titular e artístico e Sebastian Zinca o seu director asistente. Coa orquestra colaboran os máis destacados directores, cantantes e instrumentistas de todo o mundo.

A RFG está comprometida en achegar a música clásica a todo o territorio galego, aos públicos máis novos e destaca, ademais, o seu compromiso co patrimonio musical galego. Xestionada polo Consorcio de Santiago, a RFG está financiada pola Administración Xeral do Estado, a Xunta de Galicia e o Concello de Santiago.

DIRECTORA

Chloé
Van Soeterstède

VIOLONCHELO

Nadège Rochat

VIOLÍNS I

James Dalghren,
concertino
Anca Smeu,
axuda de concertino
Ildiko Oltai **
Ilya Fisher
Victoria Jurov
Michal Ryczel
Anna Alexandrova
Yulia Petrushevskaya

VIOLÍNS II

Grigori Nedobora *
Nikolay Velikov **
Kiyoko Ohashi
Irina Gruia
Gyula Vadaszi
Elina Viksne
Samira Ajkic
Enrique Roca

VIOLAS

Natalia Madison *
Ionela Ciobotaru **
Oxana Bakulina
Timur Sadykov
Iriana Fernández
Anne Schlossmacher
Nacho Marino

VIOLONCELLOS

Barbara Switalska *
Millán Abeledo **
Carlos García
Thomas Piel
Fabio Arias

CONTRABAIXOS

Carlos Méndez *
Alfonso Morán **
Amador Del Pozo

FRAUTAS

Laurent Blaiteau *
Luis Soto **
Belén Aragunde ***

ÓBOES

Esther Viúdez*
Francisco Ruiz ***

CLARINETES

Vicente López *
Daniel Veiga (R)

FAGOTES

Juan Carlos Otero *
Manuel Veiga **

TROMPAS

Alfredo Varela *
Xavier Ramón **
Jordi Ortega
Roi Guzmán ***

TROMPETAS

Javier Simó *
Ramón Llátser **

TROMBÓNS

Arturo Centelles (R)

TUBA

Cesar Núñez (R)

TIMBAL

José Vicente Faus

PERCUSIÓN

Isabel Diego (R)
Juan Antonio Vázquez (R)

CHLOÉ VAN SOETERSTÈDE

DIRECTOR

Chloé Van Soeterstède está a atraer a atención de orquestras de todo o mundo pola súa interpretación intuitiva, sensible e expresiva e pola súa presenza imponente e positiva no podio. Recibe eloxios polo seu coidado no detalle, a súa enerxía e entusiasmo, e a súa eficiencia nos ensaios. Está a forxar excelentes relacións con orquestras de todo o mundo e en nesta tempada convértese na principal directora invitada da Orquestra Sinfónica de Bournemouth.

Entre os compromisos máis destacados do momento de Van Soeterstède inclúense o regreso coas Sinfónicas de Norrköping e Gävle, en Suecia, Orquestra de Cámara Nórdica e debuts con varias orquestras de toda Europa, incluídas a Orquestra do Ulster, a Sinfónica da Radio Noruega, a Real Filharmonía de Galicia ou a Orquestra Sinfónica de Vancouver, entre outras. Como principal directora invitada da Orquestra Sinfónica de Bournemouth, diríxea en dous programas de

repertorio clásico e romántico cos solistas Alena Baeva e Pavel Kolesnikov.

Nas últimas tempadas, Van Soeterstède dirixiu no Reino Unido, Francia, España e Suecia, a orquestras como a BBC Scottish Symphony, a London Philharmonic, a Royal Northern Sinfonia, a Orquestra Nacional de Montpellier, a Orquestra Nacional de Lille, a Orquestra Sinfónica de Castilla y León e a Orquestra Sinfónica de RTVE (Madrid). En 2023 debutou con grande éxito en Australia e Nova Zelandia coa Sinfónica de Melbourne, a Sinfónica de Adelaida e a Filharmonía de Auckland. Entre os solistas cos que está a traballar destacan Sergey Khachatryan, Colin Currie, Alena Baeva, Kian Soltani, Jess Gillam, Javier Peraines, Peter Moore e Tobias Feldmann.

Van Soeterstède dirixe un amplo repertorio que abarca desde Farrenc, Mayer, Beethoven e Mendelssohn ata Sibelius, Ravel, Prokófiev e Rachmaninov. En 2019, dirixiu a estrea mundial de *Syrian Voices* de Benjamin

Attahir en Francia e en 2024, estreou en Nova York o *Concerto para trombón* de Dani Howard con Peter Moore e a Orchestra NOW no Jazz Lincoln Center. Programa regularmente obras de compositores contemporáneos como Anna Clyne, Roxanna Panufnik, Annamaria Kowalsky, Katarine Leyman e Anna Meredith. No Deutscher Dirigentenpreis de 2019 en Colonia recibiu o Premio Bärenreiter á mellor interpretación dunha obra contemporánea, así como o Terceiro Premio xeral.

En 2012 fundou a Arch Sinfonia, unha orquestra de cámara con sede en Londres, eloxiada pola súa enerxía vibrante e ilimitada, o seu amplo repertorio e as súas iniciativas para tender pontes entre os artistas e o público. A Van Soeterstède tamén lle encanta traballar con músicos emerxentes e, como tal, colabora regularmente con escolas de música especializadas e conservatorios de todo o Reino Unido.

Van Soeterstède naceu en 1988 en Francia. Despois de estudar viola en París e logo na Royal Academy of Music, estudou dirección no Royal Northern College of Music (2015-2017) con Clark Rundell e Mark Heron, onde recibiu a bolsa Kennedy e o apoio da Derek Hill Foundation. Foi bolseira do programa Taki Alsop Fellow nomeada por Marin Alsop entre 2019 e 2021 e tamén da Dudamel Fellows coa Filharmónica de Los Ángeles na tempada 21/22. En 2023, foi galardoada como membro asociado do Royal Northern College of Music.

NADÈGE ROCHAT

VIOLONCHELO

Nadège Rochat é unha violonchelista destacada dentro da nova xeración de intérpretes. O seu interese musical non só abarca o repertorio clásico, senón que tamén se estende a compositores esquecidos, músicas do mundo e obras contemporáneas.

Ofreceu concertos en prestixiosos escenarios como a Tonhalle de Zúric, o Musikverein de Viena, a Konzerthaus de Berlín, o Carnegie Hall de Nova York, a Beethoven Haus de Bonn, o KKL de Lucerna e o Victoria Hall de Xenebra. Como solista, traballou con importantes orquestras, entre elas a Royal Scottish National Orchestra, a BBC Concert Orchestra, a Staatskapelle Weimar baixo a dirección de Luis Gómez, a Orquestra Filarmónica de Dortmund baixo a batuta de Jac van Steen, a Orquestra da Radio do Norte de Alemaña (NDR) dirixida por Christopher Altstaedt, e a Orquestra Sinfónica de Bochum baixo a dirección de Gabriel Bebeslea. Ademais, participou en prestixiosos festivais como o Menuhin Festival Gstaad, o Mecklenburg-Vorpommern Festival e o MDR Musiksommer.

En colaboración co guitarrista Rafael Aguirre, interpreta arranxos propios de diversas obras, que poden escoitarse no seu CD *La Vida Breve*. O seu último traballo discográfico (novembro de 2021), gravado coa RSNO baixo a dirección de B. Levi, inclúe os concertos para violonchelo de A. Dvořák e A. Caplet, e recibiu eloxios da crítica.

De ascendencia franco-suíza, Nadège Rochat naceu en Xenebra nunha familia de músicos. Estudou con Maria Kliegel en Colonia e participou en clases maxistras con Heinrich Schiff e Anner Bylisma. Posteriormente, continuou a súa formación en Londres, na Royal Academy of Music, onde foi alumna de Robert Cohen e completou o seu mestrado con máximas honras. Actualmente, imparte clases de violonchelo nesta mesma institución.

Compositores contemporáneos como Lorenzo Palomo, Gilles Colliard, Raffaella Bellafrente, Lara Poe e Kareem Roustom compuxeron obras especialmente para ela.

Toca o violonchelo *Ex-Vaticano* de Amati (datado arredor de 1620), cedido por unha fundación.

NOTAS AO PROGRAMA ÚNICAS

Únicas é o título deste novo concerto de temporada da Real Filharmonía, no que a orquestra propón un completo e variado programa conformado polas obras de Fanny Mendelssohn, Anne Clyne e L. v. Beethoven.

En primeiro lugar, escoitaremos a *Abertura en Do* de Fanny Mendelssohn (1805-1847), brillante compositora e pianista romántica, que viu eclipsado o seu talento polos prexuízos e impedimentos sociais da época que lle tocou vivir. Fanny naceu no seo dunha familia rica ligada ao sector da banca e dende moi pequena, ao igual que o seu irmán, o tamén compositor Félix Mendelssohn co que tiña unha estreita relación, recibiu unha coidada formación musical e humanística que incluía o estudo de varios idiomas. Porén, cando cumpriu catorce anos viu truncadas as súas expectativas musicais, a diferenza do seu irmán, quen si recibiu o apoio da familia para des-puntar como compositor. A faceta musical das mulleres naquela sociedade burguesa reducíase á esfera privada e o seu pai díxolle que tal vez a música chegara a ser a

profesión de Félix, mentres que para ela só podía e debía ser un adorno, nunca a raíz do seu ser e do seu facer.

O seu catálogo abrangue arredor de 460 pezas e destaca sobre todo o repertorio para piano de carácter virtuoso e uns 250 *lieder*, aínda que tamén compuxo tríos e cuartetos con piano, e cantatas. Algunhas das súas obras déronse a coñecer co nome do irmán para poder tocarse en público, porén aos 40 anos decidiu empezar a publicar en papel e subverteu o que dela se esperaba. Desgraciadamente, trala súa morte en 1841 caeu no esquecemento ata que a súa figura comezou a recuperarse coa introdución da perspectiva de xénero nos estudos musicolóxicos nos anos 70 e 80 do pasado século e as súas partituras non foron accesibles ata o ano 2000.

A *Abertura en Do* é a única obra para orquestra que compuxo, xa que a maioría do seu catálogo, como sinalamos anteriormente, está dedicado á voz e ao piano. Estreouse o 15 de xuño de 1834 no marco dos *Sonntagsmusiken*

(Música dominical) que ela programaba dende 1831 na súa casa de Berlín. Cada domingo, Fanny organizaba no seu salón –recordemos a relevancia do salón burgués como marco musical– interesantes concertos interpretados por bos músicos aos que asistían ata 300 persoas e artistas moi recoñecidos como Clara Schumann ou Franz Liszt. A abertura durante o romanticismo convértese nun xénero orquestral independente, mentres que en épocas pretéritas simplemente era o movemento de apertura dunha obra maior como unha ópera, ballet ou suite. Neste caso presenta unha orquestra e estrutura bastante clásicas, destacando especialmente as melodías brillantes e unhas combinacións instrumentais moi evocadoras típicas do seu estilo. A abertura iníciase cunha sección lenta, na que corda e vento establecen un diálogo que se alonga ata que un solo de frauta serve de ponte para o *Allegro* que empeza con rápidas escalas e que responde a unha forma sonata: exposición-desenvolvemento-recapitulación. Nas seccións extremas atopamos, como é habitual, dous temas: o primeiro, A, ten un marcado carácter rítmico e despois dunha distendida transición, aparece o segundo, B, moito máis lírico nos violíns aos que logo se suma a frauta. Esta abertura non se publicou en

vida da autora e foi o traballo da editora Joann Falleta, quen reconstruíu a partitura despois dun intenso traballo de revisión, o que permitiu que se gravara e estreara en 1992, e que hoxe en día forme parte do repertorio habitual das orquestras arredor do mundo.

A continuación, a Real Filharmonía e Nadège Rochat interpretarán *Dance for Cello and Orchestra* de Anne Clyne, compositora e violonchelista nada en 1980 en Londres e afincada en Nova York. Clyne foi nomeada a 8.ª compositora contemporánea máis interpretada do mundo e a autora británica viva máis tocada. O seu estilo está moi influído por diversas disciplinas como a danza, a pintura, o cine e a poesía, e colabora habitualmente con artistas visuais e coreógrafos. En 2015 foi finalista nos Grammy “á mellor composición clásica contemporánea” e ao seguinte ano ganou o Premio Hindemith. Actualmente é compositora asociada coa Filharmónica de Helsinki e traballou con outras importantes orquestras como as sinfónicas de Chicago e Baltimore ou a Orquestra de Cámara Escocesa. Algunhas das súas composicións máis destacadas son: *Within Her Arms* para conxunto de cordas e *Masquerade* e *The Midnight Hour* para orquestra.

Dance for Cello and Orchestra é un concerto para violonchelo solista e orquestra composto en 2019 para a violonchelista israelí-estadounidense Inbal Segev, quen estreou a obra o 3 de agosto de 2019 no Auditorio de Santa Cruz (California), no marco do Cabrillo Festival of Contemporary Music. Anne Clyne dedicou a obra ao seu pai, o tamén compositor Leslie Clyne (“dedicado con moito amor ao meu pai, Leslie Clyne”). Está estruturado en 5 movementos que se corresponden cos 5 versos dun poema do poeta persa do século XIII Yalal ad-Din Muhammad Rumi: *Dance, when you're broken open / Dance, if you've torn the bandage off / Dance in the middle of the fighting / Dance in your blood / Dance, when you're perfectly free*. O primeiro movemento *Dance when you're broken open* (Baila cando esteas rota) é unha especie de lamento inquietante do violonchelo solista sobre un *ostinato* sereno da orquestra, mentres que o segundo *Dance if you've torn the bandage off* (Baila se te arranchaches a venda) ten un carácter feroz e anguloso. Seguidamente, *Dance in the middle of the fighting* (Baila no medio da loita), moito máis íntimo e contemplativo, homenaxea a técnica barroca de composición de variacións sobre un baixo repetitivo. No cuarto, *Dance in your*

blood (Baila no teu sangue) a orquestra repite as liñas do violonchelo solista creándose capas de son en canon que semellan bucles contrapuntísticos moi típicos da música electrónica. No último movemento, *Dance when you're perfectly free* (Baila cando sexas perfectamente libre) retómanse temas dos anteriores. O concerto remata cunha melodía lúgubre e emotiva que recorda a herdanza xudía do pai da compositora.

Pecha o programa a *Sinfonía núm. 8 en Fa Maior, op. 93* de L. v. Beethoven, un dos compositores máis presentes nesta temporada da orquestra. Beethoven foi un prometedor pianista e compositor, aínda que abandonou a faceta de intérprete pola xordeira. A súa carreira artística reflicte os cambios acaecidos arredor de 1800 e converteuse no primeiro músico que se gañou a vida exclusivamente coa composición, aínda que contou coa axuda de importantes patrocinadores como o príncipe Lobkowitz, o príncipe Kinsky e o arquiduque Rudolph. Naceu en Bonn, ao norte de Alemaña, en 1770 no seo dunha familia de tradición musical (o seu pai e avó eran músicos na corte de Colonia). En 1787 trasladouse a Viena, onde é probable que coñecera a Mozart e uns anos despois, en 1792 comeza a estudar contrapunto

con Haydn. Foi un fiel defensor das ideas da Ilustración e idolatrou os principios da Revolución Francesa (especialmente a igualdade) e a Napoleón, quen o decepcionou enormemente cando se proclamou emperador. A súa figura supón un claro exemplo de inconformismo, tanto na súa traxectoria vital como no seu estilo musical. Morreu aos 56 anos, en 1827, e ao seu enterro acudiron máis de 10.000 persoas.

Existe un intenso debate musicolóxico á hora de adscribir a obra do autor a un estilo concreto, posto que se inicia no Clasicismo pero tamén se considera impulsor do Romanticismo. Tradicionalmente adoita dividirse a súa traxectoria en tres períodos, marcados non só por cambios estilísticos, senón tamén por algunhas das súas crises persoais motivadas polos inicios e avances da xordeira que o terminaría illando. A sinfonía que hoxe escoitamos pertence ao período intermedio no que comeza a súa transición cara a un novo estilo, ao igual que a maioría das demais sinfonías (dende a 3 á 8), o *Concerto para violín*, o *Concerto núm. 5 para piano "Emperador"* ou a súa única ópera *Fidelio*. Aínda que parte da tradición clásica de Haydn e Mozart, as formas esténdense e flexibilízanse e os temas reelabóranse con outros pro-

cedementos. O seu método de composición era lento e consérvanse abundantes cadernos onde se detecta como escribía e traballaba con esbozos dos temas que logo conformarían as súas obras.

A *Sinfonía núm. 8 en Fa Maior, op. 93* foi composta no verán de 1812, que Beethoven pasou na cidade balneario de Teplitz (Bohemia). O manuscrito ten a data de outubro de 1812 e é coetánea da *Sinfonía núm. 7 en La Maior, op. 92*. Foi dada a coñecer en Viena no Redutensaal o 27 de febreiro de 1814 e a súa acollida foi moderadamente entusiasta. Moitos criticaron que non estaba á altura da sétima, que tivo máis éxito e referíronse a ela como "pequena sinfonía". Beethoven, co seu forte carácter –Goethe dicía del que era indómito e desagradable–, sinalou entón que iso era mostra de que era boa. A diferenza doutros traballos, o compositor non dedicou esta obra a ninguén. Contrasta a alegría que transmite o conxunto da sinfonía co momento vital complexo que o xenio estaba atravesando (á súa xordeira, sumábanse problemas familiares e a imposibilidade de establecer unha relación coa súa célebre "amada inmortal" Josephine Brunsvik, aristócrata que non podía estar con el por pertencer a distintas clases sociais). A sinfonía estrutúrase en catro

movimentos. O primeiro, *Allegro vivace con brio*, ten unha forma sonata (exposición-desenvolvemento-recapitulación) e nel escoitaremos 3 temas distintos, en lugar dos dous que eran habituais, nas seccións primeira e terceira desta estrutura. O segundo, *Allegretto scherzando*, destaca polo seu carácter rítmico, e trátase dunha homenaxe ao creador do metrónomo Maelzel (a melodía que conforma o tema principal procede do canon “ta, ta, ta” que lle dedicaron a este inventor). A continuación, *Tempo di menuetto* segue o esquema clásico *Menuetto-trío-menuetto* típico de Haydn e Mozart e que Beethoven substituíra por un *Scherzo* nas sinfonías anteriores. Na sección do trío destaca o papel das dúas trompas e o clarinete sobre un acompañamento constante nos violonchelos. Finalmente, o *Allegro vivace*, igual que o primeiro, presenta de novo unha forma sonata.

Únicas reúne, polo tanto, un conxunto de persoas e obras extraordinarias e singulares: Fanny Mendelssohn, quen subverteu o que algúns esperaban dela nunha época escura para as mulleres e escribiu obras como a que hoxe escoitamos, e que supón o seu único achegamento ao repertorio para orquestra; un concerto para violonchelo que foxe da forma tradicional do xénero e achégase á

danza e á poesía; e Beethoven, un xenio tamén único e inconformista cunha sinfonía bastante particular dentro do seu catálogo. Un concerto onde a pegada feminina é notable: dúas das tres compositoras son mulleres e a solista e directora tamén, algo que aínda parece seguir sendo unha particularidade a pesar dos avances realizados nas últimas décadas.

Carme Tubío Barreira

**REAL
FILHARMÓNIA
DE GALICIA**

AUDITORIO DE GALICIA

Avenida do Burgo das Nacións, s/n
15705 Santiago de Compostela

DESPACHO DE BILLETES

AUDITORIO 981 571 026
ZONA C 981 542 462

OFICINAS

981 552 290

rfgalicia.org
compostelacultura.gal

INSTAGRAM

@realfilharmoniadegalicia
@compostelacultura

FACEBOOK

RealFilharmoniadeGalicia
CompostelaCultura

TWITTER

@CCultura

TIKTOK

@realfilharmoniadegalicia

PRÓXIMO CONCERTO MARIANNE E MADDALENA

XOVES 13 FEBREIRO

Auditorio de Galicia, 20.30 h

Amandine Beyer, directora e violín

- Marianne von Martinez: Sinfonía en Do maior
- Maddalena Lombardini: Concerto para violín núm. 3 en La maior, op. 3
- František Xaver Richter: Sinfonía con fuga en Sol menor, op. 7

PRE-CONCERTO ALUMNADO CAEO DA EAEM

Sala Mozart, 19:30 h

- G. Torelli: Sinfonía en Re M para trompeta, corda e continuo,
- E. F. Dall'Abaco: Concerto para óboe 5 en Do M
- G. P. Telemann: Concerto para trompa en Re M
- A. Vivaldi: Concerto para frauta travesera
- A. Vivaldi: Segundo movemento do Concerto en Do M RV 556 (Largo e cantabile)

Belén Aragunde Canabal (fauta), Francisco Javier Ruiz Rivas (óboe), Erika García (clarinete), Roi Guzmán (trompa), Óscar Rial Salgueiro (trompeta), Jorge Denis Sanromán (percusión), Yiran Niu e Pedro Budiño Pinaque (violín), Xiana Baliñas e Inés Fernando (viola), Esther Fernández González (violonchelo), Irene Sancho (contrabaixo)

Amandine Beyer, directora

